

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м.Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E – mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Керівникам закладів вищої
освіти та наукових
установ, в яких діють
спеціалізовані вчені ради

Про відповідальність спеціалізованих
вчених рад за прийняті ними рішення
про присудження наукових ступенів

Підвищення якості підготовки фахівців за освітньо-науковим та науковим рівнями вищої освіти є одним із найважливіших пріоритетів діяльності Міністерства освіти і науки України як центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки, відповідального за імплементацію законів України «Про вищу освіту» та «Про освіту». Окрім цього, питання якості дисертаційних робіт, їх науковий рівень та дотримання принципів академічної доброчесності постійно знаходяться в полі уваги не тільки академічної та наукової спільноти, але й громадських організацій, стали предметом суспільної дискусії в засобах масової інформації та соціальних мережах.

На жаль, останнім часом збільшується частка наукових робіт, в яких є текстові запозичення, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без належного посилання на першоджерело.

Відповідно до абзацу третього пункту 7 Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567 (далі – Порядок), спеціалізована вчена рада несе відповідальність за обґрунтованість прийнятих нею рішень і забезпечує високий рівень вимогливості під час розгляду дисертацій та проведення їх захисту. При цьому, персональну відповідальність за науковий рівень захищених у радах дисертацій несуть керівники рад та інші учасники атестаційного процесу.

У зв'язку із цим звертаємо особливу увагу голів спеціалізованих вчених рад на недопустимість підтримки дисертаційних робіт, у яких порушені вимоги

академічної доброчесності, та нагадуємо, що рішення спецрад стосовно таких дисертацій підлягають скасуванню.

Повторно інформуємо вас, що МОН листом від 15.08.2018 № 8681 направило до закладів вищої освіти та наукових установ Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, наукових доповідях, статтях тощо) для уваги та використання в роботі.

Також, Міністерство, в контексті забезпечення академічної доброчесності при атестації наукових кадрів, вживає ряд заходів для надання спеціалізованим вченим радам та претендентам на наукові ступені можливості безкоштовної перевірки кандидатських та докторських дисертацій на наявність у них текстових запозичень. Нагадуємо, що у 2018 р. був підписаний Меморандум про співробітництво між МОН та компаніями Plagiat.pl, ТОВ «Антиплагіат». Особливістю Меморандумів є зобов'язання компаній здійснювати **безоплатну перевірку дисертацій**, тобто принаймні один раз перевіряти кожен наукову працю. При цьому інші послуги (перевірка наукових видань, студентських робіт тощо) можуть здійснюватися на платній основі, що повинно бути обумовлено в індивідуальному контракті (договорі) між компанією та кожним закладом вищої освіти зокрема.

Концептуальними положеннями обох Меморандумів є:

1. Жоден заклад вищої освіти не зобов'язаний співпрацювати виключно із переліченими компаніями. Не може бути жодної монополії на цьому ринку.
2. Індивідуальний контракт (договір) цілком може мати повністю безоплатний характер, тобто його предметом в такому випадку є виключно перевірка дисертацій на наявність збігів текстових та графічних фрагментів.
3. МОН визнає, що результат виконаної цими компаніями перевірки в базах даних та інших джерелах, визначених в контракті (договорі), вважається вичерпним тільки на даних джерелах та на даний момент часу.

Також вважаємо за необхідне звернути увагу спеціалізованих вчених рад та здобувачів наукових ступенів на те, що жоден документ, якою б компанією він не був виданий, не може бути універсальною гарантією відсутності плагіату. Тому, якщо у поданій науковій роботі іншими інституціями (особами) на інших джерелах буде знайдено плагіат, то здобувач та інші причетні особи нестимуть відповідатимуть відповідно до діючого законодавства.

Заступник Міністра

Ю.М. Рашкевич